

SZÉKELY-UDVARHELY

1848-AS FÜGGETLENSÉGI POLITIKAI SZÉKELY UJSÁG

AZ „ELSŐ SZÉKELY HÁZI-IPARI ORSZÁGOS SZÖVETKEZET” ÉS TÖBB EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

Regelen hetenkint kétszer: osztrákokon és vasárnap.
ELŐFIZETÉSI ÁRA: egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Külföldre egész évre 12 K. Községek, községi előjárók, papok és gazdasági egyfőtli tagok egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják. Helyközi telefon 15. sz. egy példány ára 10 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
BETEGHPÁL
LAPTULAJDONOS.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: Székelyudvarhely, Kossuth-utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők. — Kéziratokat vissza nem adunk. Hivatalos hirdetések 100 szög minden szó 6 fillér, azon felül 4 fillér, magán hirdetések négyzet om. 8 fillér, többszöri közlésnél 6 fillér. Nyílt-tér sora 1 K. Díjak előre fizetendők. — M. kir. postatakarékpénztár! osek- és kiéring 10,489. szám

Exercitus hungárikus.

Ez az önálló magyar hadsereget jelenti. Azt a hadsereget, a mi ma nincs. Micsoda reményteljes felbuzdulás kísérte az 1902—1906. években a katonai követelésekért folytatott nemzeti küzdelmet. Micsoda diadalérzet szállta meg az egész nemzetet, mikor a koalíció 1906-ban kormányra jutott. Az optimisták azt hitték, hogy a nemzet minden vágya teljesedésbe fog menni. Mintha csak egy szép álom lett volna az egész, úgy eltűnt a kép. Megmaradt a sívár, a reális valóság és a ki a delegáció hadügyi vitáját figyelemmel kísérte, okvetlenül azt a meggyőződést merítette, hogy a nemzet ma távolabb áll katonai követeléseinek megvalósításától, mint valaha. A nemzetre újabb száz és százmillió katonai terhet raknak és ezzel szemben a gazdasági élet fejlesztésére mi sem történik, a katonai u. n. „nemzeti vívmányokról” pedig szó sem esik. A hadügyminiszter még a kilences bizottság programjáról, a honvédtüzérségről is okosabbnak tartotta nem nyilatkozni. És sehol, de sehol egy erősebb hang, a mi ezt követelné!

Azok a régi törvények, amelyek a nemzet katonai jogait biztosítják, mintha csak krétával lettek volna írva, úgy kitöröltettek, a gyakorlatban úgy elsikkasztották őket. A látszat az, mintha a nemzet feladta volna jogait.

Az „exercitus hungaricus”-ról úgy beszélnek, mint valami muzeumba való régiségről. Nem árt ezeket a jogainkat biztosító régi törvényeinket kissé feleleveníteni és a nemzet emlékeztetőbe vésni. Nem új dolgok talán ezek, de nem lehet elég sürűen hivatkozni rájuk, hogy a nemzet minden rétege megismerje őket és ne hagyja feledésbe menni. Mert ma céltudatosan és könnyen felismerhető tendenciával azt a jelszót bocsátották világra, hogy hagyjunk fel „a meddő közjogi harcokkal”. Nem kell nagy fejtörés ahhoz, hogy ezzel csak a nemzet élő és igaz jogait akarják a feledés homályába burkolni és a nemzet figyelmét e kérdésekről elterelni.

Mert igenis vannak törvényeink, amelyek ismerik a magyar hadsereget, intézkednek és rendelkeznek a nemzeti haderőről. Az 1741. LXIII. t.-c. felállítja a

21,612 főből álló rendkívüli magyar haderőt, melyeknek még a tiszteit is a vármegyék nevezték ki. Ezen 6 gyalog és 2 lovaszerezből álló hadsereget „exercitus hungaricus”-nak nevezték. III. Károly 1725-ben „militia nostra nationalis hungarica”-nak (magyar nemzeti katonaságunk) nevezi a magyar haderőt. 1790-ben törvényjavaslat is készült, hogy Budán önálló magyar haditanács állítassék fel. Ez időben a magyar csapatokat a törvényeink „legiones hungariae”-nak nevezik. A magyar hadsereget mindig megkülönböztették az exercitus cesaris-tól (császári hadsereg.) A 40-es évekbeli törvények is megkülönböztetik a magyar ujoncokból alakított csapatokat. Ismételtén kimondták, hogy magyar ujoncok csak magyar csapatokhoz sorozhatók. Végül pedig az 1867. XII. t.-c. is, a melyből pedig leginkább szeretik kiolvasni a nemzetet joyfosztó magyarázatokat, kifejezetten említi a magyar hadsereget, mint az egész hadsereg kiegészítő részét.

Hogy ezen jogok a delegáció hadügyi vitájában mennyire érvényesültek, arról jobb nem beszélni. Komikusnak mondhatók, ha nem lenne inkább tragikus, hogy a kormánypárti delegátusok közül az egy Windischgraetz herceg beszélt a nemzeti követelményekről. Annak a Windischgraetz hercegnek unokája, ki 48-ban a magyarok ellen vezette az osztrák hadsereget. Dicséretére legyen mondva a hercegnek, nem akadt példája a kormánypárti képviselők között. Szinte látnoki szemmel mutatott a rohamos léptekkel terjedő szocializmusra, a mely már egyenesen követeli, hogy a nemzeti szellem a hadseregben nagyobb teret nyerjen. Valószínűnek tarthatjuk azonban, hogy Ausztria, mint mindenütt, ugye ezen a téren is elhárítja egy gondolatot és a nemzeti szellem ápolásáról a hadseregben majd csak akkor fog gondoskodni, a mikor a szocialista eszmék a hadsereget egészen át meg át fogják hatni.

Az osztrák érdekek és a hadsereg érdekeinek védelmére, szemben a nemzettel már többben akadtak a magyar delegátusok közül. Ezek közül legjobban Heltai Ferenc, az oklándi kerület munkapárti képviselője tünt ki, aki az augsburgi magyarok közé delegátusi beszéde után bátran beállhat nyolcadiknak. Legtanácsosabbnak tartja —

ugymond beszéde elején, hogy a nemzeti követelményeket elő sem hozza. Ellenben sajnálkozását fejezte ki, hogy a hadügyminiszter nem kér többet a hadsereg fejlesztésére.

Hogy vélekedjék ezek után a bécsi udvar a nemzet követelések komolyságáról, a mikor 1905-ben még késhegyig menő harcot hirdettek és ma ugyanazon nemzeti követelményekért csak Windischgraetz herceg emel szót? Még néhány ilyen képviselő, mint Heltai és akkor csakhamar következik a „bemasírozás Magyarországra”. Jövőre is választások meg Heltait Oklánd vidéki székely atyafiak! ? . . . Gyönyörködjetez benne, a nagy hazafiban!

— Szolgálati szerződés felbontható-e? Minden szolgálati szerződés felbontható, ha csak ellenkezője kifejezetten ki nem kötött. (Curia 457—910.)

— Felmondási idő. Magasabb tudományos képzettséggel (oklevéllel) bíró és nagyobb hatáskörrel felruházott alkalmazottak felmondási ideje egy év. (Curia 457—910.)

Jegyzők és tanítók megyebizottsági tagsága.

Lapunk október 20-iki számában behatóan foglalkoztunk a jegyzők és tanítók megyebizottsági tagságával kimutattuk, hogy a míg egyfelől állásuk exponáltságánál fogva elsősorban önmaguknak ártnak, másfelől kerékkötői a törvényhatósági szellem független megnyilatkozásának.

Hogy cikkünknek nem csupán pártikuláris okai voltak, illetve, hogy immár az egész ország érzi a mindenkori főispán személyétől, vagy helyesebben a főispáni állástól függő tisztviselőknak megyebizottsági tagságából származó helyzet visszasságát, mi sem jellemzi jobban, mint a csanádmegyei állapot, mely szerint a hírlapoknak egybehangzó tudósítása szerint: „számos községi jegyző és tanító utasította vissza a jelöltséget, mivel nem akarja kitenni magát a választási eljárás kellemességeinek.”

Ez a rövid tudósítás minden kommentárnál világosabban megmondja, hogy a nép már tisztán látja a régen folyó makhinációt s hogy azok, kik mások bőrének védelmére úgy szólván kinevezésszerűen kapták megyebizottsági mandátumaikat, most nem kérnek többé belőle: mert a saját bőrukei féltik.

Nálunk talán még nincs szükség félelemre. Mi úgy szeretnők hogy ne a félelem, hanem a jobb meggyőződés és a puritán hazafiság legyen tilalom fája: a félreállásnak.

Hogyan fokozhatjuk átlagterméseinket.

Az udvarhelyvármegyei gazdasági egyesület október 25-iki közgyűlésén felolvastak egy indítványt, melynek beküldője azt javasolja, hogy az egyesület irjon fel és kérje meg a földmívelésügyi kormányt, hogy egy értelmesebb kiscgazdát tolmács kíséretében küldjön ki Németországba, hogy ott a helyszínen tanulmány tárgyává tegye azokat a módokat és gazdasági eljárásokat, melyek képebbé teszik a németországi gazdákat arra, hogy silányabb talajon holdanként 18—20—22 mmázsás gabona termést érnek el akkor, midőn a jobb termőföldön gazdálkodó székely földmives, alig produkálhat 5—6 vagy 7 mmázsás átlagtermést.

Az indítvány, mint keresztülvihetetlen javaslat, nem került tárgyalás alá. Nem lehet a minisztert olyan kérésekkel zavarni és olyan felesleges kiadásokra kényszeríteni, melynek reális eredménye ugye sem lenne s a mely fontos kérdés megoldására meg lehet találni a feleletet, a szemléltető példát idehaza, a mi határainkon belül is.

A magam részéről a haladó kor kedvező jelét látom abban, ha akad székely kiscgazda, kit aggodalommal tölt el az évenként ismétlődő alacsony átlagtermések szembetűnő csekély volta és töri a fejét azon, hogy mi módon lehetne ezen szomorú és közgazdasági szempontból felette káros ténykörülményen változtatni?

Ha javaslattevő székely atyánkfia, visszagondol az 1908. és 1909. évi székely kirendeltségi barcasági tanulmányi kirándulásokra s ha emlékeztetőben feleleveníti az ott látottakat, hallottakat és tapasztaltakat, akkor önként reá fog jönni arra, hogy bizony-bizony, teljesen felesleges volna, valamely székely testvérünket külföldre cecókáztatni s az utazására pár ezer koronát elpocsékolni. Sokkal helyesebb, ha ezen pénzzel a kormány a jövő nyáron 50—60 gazdát ismét elküldjön olyan vidékre, a hol gazdaságilag sok hasznosat, sok jót és utánzásra méltó eljárásokat lehet látni és eltanulni.

A brassómegyei szász parasztkonál kint a mezőn, a bájos barcasági rónán, saját szemünkkel láttuk azt, hogy a legutolsó földmives ember tagocskája is megadja az átlagterméseket, mellyel a nagy németországi mezőgazdasági statisztika, méltán büszkélkedik s a mely ter-

taki), Gál, Gál (hilibi), Gál (iszlai), Gál (szentgercezi), Gál (szentistváni), Gálfi, Gálfalvi (gálfalvi), Gálfalvi (harczói), Gáll, Gálna, Gáspár, Gelei, Geller, Geller alias Szabó, Gencsi (gencsi) Gencsi (lomperti), Gerendi, Gerendi (gerendi), Gerendási, Geréb, Geréb (árapataki), Gergely (iklói), Gergely (kolosi), Gergelyfi, Gergőcs, Gergöts, Gerhard, Gesenyi (füzesgyarmati), Gidófalvi, Gilyén (nagyenyedi), Gombos, Gombkötő alias Bálint, Gólya (menyői), Göcs, Göcs (kolozsvári), Gönczi, Grama, Gruzda, (széplaki), Guthi, Gulbi (szécsi és szilagyszécsi) Guti, Gyalay, Gyarmathy, Gyárfás, Gyárfás (léczfalvi), Gyenesi, Gyeröffy, György, György (hedi), Györfi, Györfly, Györfy báró, Györfi (iszlai), Gyujtó, Gyulai, Gyulay (hosszutelki), Gyulay (kövesdi), Gyulay (marosnémeti), gróf Gyulay (váradi), Gyulafy Gyulaffy (rátói). (Folyt. köv.)

Színes képek.

Az anyóka gondja.

Egy vidéki ügyvéd irodájába 60—70 év körüli anyóka állt be, remegő kezeiben valami írásfélét szorongat.

— Mi a baj, néni? — kérde az ügyvéd, aki feltűnően fiatal és udvarias.

— Nem kívánok én semmit, tekintetős uram, csak a tekintetős ur ne kívánjon tőlem.

— Hát akkor minek jött?

— Hát emiatt, ni, — és ezzel az ügyvéd elé tartja a cédulát. — A szomszéd azt mondta, hogy a tekintetős ur küldte.

— Én, én! De nincs ezen más, mint hogy értesitem, hogy ügyvédi irodámat megnyitottam. Örülök, hogy megkapta.

— No én nem! Két éjszaka nem aludtam miatta.

És azzal az anyóka kitípett.

HIREK.

MINDSZENTEK NAPJÁN.

A halottak már úgy is boldogok, Nem szenvednek, a szívük nem dolog, Nem érzik a szomorú valót... Aki él — százszor siratni valóbb. Azért ha a temetőbe mentek, Virágot kapjanak, akik megpihentek, De ne sirassátok a már boldogokat, Könnyeztetek meg az — élő halottakat. Péterfy Tamás.

— **A reformáció emléke.** A székelyudvarhelyi ref. főgimnázium okt. 31-én, hétfőn d. e. 11 órakor az intézet nagytermében reformáció-emlékünnepelet tart a következő programmal: 1. Erős várunk... előadja az énekkar. 2. Ima, Tartja Bíró Sándor. 3. Emlékdal. Előadja a zenekar. 4. Ki volt Kálvin? Kozma Andor; szavalja Kiss A. VIII. o. t. 5. Alkalmi beszéd. Tartja Bíró Sándor vallás tanár. 6. Isten dicsősége; Rák Károlytól. Előadja az énekkar. 7. A harangszó; Tompától. Szavalja Ördög Lajos VIII. o. t. 8. Vis a vis; Rák Károlytól. Előadja a zenekar. 9. Hymnus. Az ünnepélyre az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja az igazgatóság.

— **A katuszminiszter a középiskolai tanárok mozgalmáról.** Zichy János gróf katuszminiszter nyilatkozott arról a tervről, hogy a tanárok szolgálati idejét fölemelik harmincöt évre, a heti óraszámot pedig

husz órára. Nyilatkozatában a miniszter a következőket mondotta:

— A harmincöt évi szolgálati időt kivülem álló tényezők követelik abból a célból, hogy a státuszrendezés alkalmából az állami szolgálatot egységesítsük. A többi tisztviselő szolgálati idejét leszállítjuk negyven évről harmincötre, ugyanakkor a tanárokat fölemeljük harmincöt 35 évre. Ennek valami mélyreható gyakorlati jelentősége különben sem lesz; ez az intézkedés nem táplálhatja a tanári körök elégtelenségét. A heti óraszámok kettővel való gyarapítása még nem elhatározott dolog. Ebben a kérdésben mindenesetre meg kell hallgatnunk a gyakorlat embereinek véleményét.

— **Unitárius emlék ünnepély.** Az udvarhelyvidéki unitárius lelkeskör és Dávid Ferenc Egylet vallásalapítója: Dávid Ferenc születése 400 éves fordulójára emlékezve Székelyudvarhely, folyó évi november 13-án (vasárnap) az unitárius templomban emlékünnepélyt rendez d. e. 11 órától kezdődőleg. Az ünnepélyen Kisgyörgy Sándor köri esperes imát mond; Horváth József ref. kántor énekszólót ad elő. Ürmösi József homoródszentpáli lelkes tartja az egyházi beszédet, míg Ajtai János homoródmási lelkes elnöki megnyitója után, Demeter Denes karácsonfalvi lelkes mond emlékbeszédet. Kádár Lajosné énekszólója után Rédiger Géza kénosi lelkes és Sándor Gergely lókodi lelkes szaval. Az egyes műsorszámok között a Székely Dalegylet énekel. Az ünnepély után társas-ebéd lesz azok részére, akik részvételi szándékukat november 10-ig a székelyudvarhelyi unitárius lelkesi hivatalhoz bejelentik. Egy teríték ára 3 K.

— **Maros-Vásárhely polgármestereinek újabb sikere.** Dr. Bernády György polgármester, aki Maros-Vásárhely városát újra teremtetten, — mint értesülünk — újabb kijarta, hogy a „Hangya“ fiókját Nagyenyedről városába helyezték. Maros-Vásárhely igazán hálás lehet Dr. Bernádynak, aki — ugyszólván — semmiből varázsolt elő egy gyönyörű várost, mely mintául szolgálhat az egész országban. Vajha nekünk is lenne már egy Bernády, hogy a pótlódó nagyobb emelése nélkül városunkat fejlesztené...

— **Fogarason a gazdasszonyok gyűlést tartottak,** melyben megállapították a szárnyasok, husok és egyéb élelmiszer-cikkek árát s azt a piacra kifüggesztik. A kifüggesztett áron felül senkinek sem szabad vásárolni; ha az eladók áruikat nem adják, bojkottot léptetnek életbe.

— **Gyógyszer rózsból.** Régebben igen sűrűn fordult elő a rózsa-főzet, mint gyógyszer, de már rég óta kiment a használatból. Ujabbban a berlini gyógyszerészeti kiállításán szerepelt egy rózsból készített gyógyszer. A berlini kiállításán kiállított szer a rózsa végső párlatából készült, a melyből tisztítás után pirulákat állítottak elő. Feltalálója meghüles ellen ajánlja.

— **Halotti imák, emlék- és temetési beszédek.** Közreadta Bod Károly ref. lelkes és nyug. tanár édes atyja emlékére. A 172 oldalas kötetben: Halotti imák, Emlék-beszédek és Temetési

beszédek vannak külön-külön csoportokban. A lélekemelő imák, magvas emlékbeszédek és megható temetési beszédek általános elismerésben részesültek. Míg a csekély készlet tart — kapható Betegh Pál könyvkereskedésében Székelyudvarhelyt.

— **A homoród—oláhfalvi vasút.** A homoród—köhalom—homoródmási — szentegyházfalvi vasút engedélyese: Schwarz Adolf esztergomi vállalkozó a műszaki előmunkákat elkészítette és jelenleg a szükséges hozzájárulások megszerzésén fáradozik. A vasút Nagyküküllő- és Udvarhelyvármegyéket fogja összekötni.

— **Emléktábla egy lónak.** Nem mindennapi emléktábla látható a babolnai ménes uradalom állás-sírkertjében, a melyet egy a napokban kimult törzsmén számára csináltak. Az emléktábla felirata a következő: „Ó Baján. Apja: Ó-Baján. Anyja: Maneghie. Született 1880-ban Tell-El-Kelachban, Szíriában. Vásárolt: 1885-ben 6000 frankért. Törzsmén volt 25 évig. Származott utána 312 csikó. Ebből 112 országos fedező mén, 50 anyakanca. Kimult 1910-ben.“ Igazán tekintélyes szám: 312 csikó — 30 év alatt.

— **Táncanfolyam** Ritka alkalom és Székelyudvarhelyen az első, hogy nő legyen a táncánító. A napokban érkezett városunkba Marosvásárhelyről Friedmann Janka okleveles balett táncánító, hogy hat hétig tevédjő táncanfolyamat megkezdje. Erdély valamennyi nagyobb városában tanított és mindenütt a legnagyobb sikerrel. A tanfolyam november hó 2-án veszi kezdetét a reáliskola tornatermében. A hat heti tanfolyam alatt a növendékeket tanítja az összes modern táncokon kívül az eredeti francia és esztétikai illem és testi ügyességre is. Kívánatra külön bosztón órákat is ad egyes családoknak. Beiratkozni lehet egész nap Petőfi utca 27 sz. lakásban Reméljük, hogy városunk intelligens közönsége e ritka, kedvező alkalmat nem fogja mellőzni.

* A székelyek alkotmányának története.

különösen a XVI. és XVII. században. Irta: Dr. Konnerth János Némethől fordította: Balásy Dénes fővárosi tanár. Ára 4 K. Rendkívül érdekes, a székelység legsajátabb ügyeit tárgyzó mű, mely 408 oldalas, vas-kötetben a székelyek ösfoglalását, a Székek fejlődését, feladatát, kapitányait, a dult vagy szolgabírókat (székabírókat), a főkirálybírókat, az esküdteteket vagy székülöket, a jegyzőt vagy nótárust, a falut vagy községet, a rendeket a Székelyföldön (A három rend, A földönlakók, Székely támad, Székely bánja vára 1562, A darabontok, A két első rend helyzete, lófők, A primorok vagy főnépek, Nemesek, jobbagyok, zsellérek), a székelyek hadi szolgálatait, a hadi terhek felosztását a rendek között, mustárk vagy hadi szemléket, a prásidium vagy határőrséget, a székelyek adózását, az egyenlő megterhelhetőség korszakát 1562-től 1601-ig, a rendes közterhektől való megszabadulás korszakát 1601-től 1657-ig, hadi adót, török adót fizetnek a székelyek is, 1657—1601-ig, a székelyek bírtok- és örökösödési jogát, a székelyek sóhordási jogát nagy tudással, kitűnő fordításban tárgyalja. Új nyomokon jár. Kiváló forrásmunka, gazdag adatokkal. Kapható Betegh Pál könyvkereskedésében Székelyudvarhelyt.

— **Küldöttség a főmvelésügyi miniszterrel.** Az Erdélyi-jellegű magyarfajta szarvasmarhát tenyésztők egyesületének küldöttsége tisztelt P. T. Bp. Kösztönjük, hogy ránk gondoltál. Máskor is szívesen látunk. Székely testvéri üdvözet!

Tagjai Bethlen István gróf, Sperker Ferenc, Bánffy Ernő báró, Gyárfás Endre, Csontos Miklós, Szász István, Koós Mihály, Czirmes Bálint, Hreblyay László voltak. Jósika Gábor báró ismertette a miniszter előtt az új egyesület célját és leendő eszközeit. Hangoztatta, hogy az ujonnan szervezett alakulat a nyugati fajták ellen irányuló akciót nem jelent, hanem annak célja tisztán a magyar erdélyifajta szarvasmarha fejlesztése, nemesítése és különféle irányban való kiterjesztése. Serényi Béla miniszter válaszában kiemelte, hogy ő egyáltalán nem elfogult a fajták tekintetében s szívesen támogat minden olyan törekvést, a melyet a gazdaságközönség saját érdekeire hasznosnak lát. Az egyesülettel szemben a legmesszebb menő támogatását helyezi kiállításba.

— **A postatakarékpénztár új erdekelttsége.** A m. kir. postatakarékpénztár giroforgalmát belgiumra is kiterjesztette. A postatakarékpénztár és a belga posta- és vasutügyi miniszterium között ugyanis egyezség jött létre, mely szerint a postatakarékpénztár, illetve a belga nemzeti bank (Banque Nationale de Belgique) számlatulajdonosai nov. 1-től kezdve számlaikra kölcsönös átutalásokat teljesíthetnek. Belgiumban még nincs ugyan postatakarékpénztári csek- és giroforgalom bevezetve, de ezt a szerepet a nemzeti bank látja el, minélfogva ennek közvetítésével a magyar postatakarékpénztár giroforgalma most már Belgiumra is kiterjesztett.

— **Nincs vállalkozó!** A héjasfalva-csikgyimesi all. közut 36—37 km. szakaszán, Székelyudvarhely város belterületén levő ugynevezett Köke-resztler szabályozási, illetve utépitési és a 92. sz. Vargapatak-híd átalakítási munkáira a székelyudvarhelyi államepítészeti hivatalban minap másodízben tartott árlejtés: ajánlattevők hiányában eredménytelen maradt. Vajjon ennek mi az oka? Ki mondja meg?

— **Ecetkészítés.** Az ecetessé vált borból nem valik mindig erős, savanyu ecet. Az ecetsav borszeszből, ez pedig cukorból alakul át. Ha a gyümölcs, szőlő vagy bor nem bír elég cukortartalommal, erjedéskor kevés borszesz képződik és ebből következképpen kevés ecetsav is. A régi, egyszerű ecetkészítés, melyet most is használnak, abból áll, hogy nyitott ecettel savanyított hordókba bort töltöttek, mely 24—27 foknál megecsesedett. Ha egészen savanyu lett, a felét leöntötték róla és újra megtöltötték savanykás vagy hozzávaló borral.

SZERKESZTŐI ÜZENET.

Cz. B. Szk. A cikkelyt köszönettel vettük. Jövőre csakis tentával írott kéziratot kérünk, mivel az íróknál irt dolgozatokat — szabályok szerint — szedőink nem kötelesek kiszedni.

Munkatársainkat arra kérjük, hogy az egyes eseményekről lapunkat minél gyorsabban és gyakrabban értesítsen sziveskedjenek.

P. T. Bp. Kösztönjük, hogy ránk gondoltál. Máskor is szívesen látunk. Székely testvéri üdvözet!

5403—1910. tkvi. szám.

Hirdetmény.

Székelymúzsna községre nézve az 1892. évi XXIX. t. c. értelmében a tényleges birtokosok tulajdonjogának a telekjegyzőkönyvekbe való bejegyzése és a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítése iránti eljárás befejeztetvén, ez azzal a felszólítással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886 XXIX. t. c. 15. és 17. §-ai alapján ideértve a §-oknak az 1889. XXXVIII. t. c. 5. és 6. §-ában és az 1891. XVI. t. c. 15. §. a pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889. XXXVIII. t. c. 7. §-a és az 1891. XVI. t. c. 15. §. b. pontja alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket hat hónap alatt, vagyis 1911. évi május hó 10 napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886. XXIX. t. c. 16. és 18. §-ainak eseteiben — ideértve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t. c. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, irasbéli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1911. évi május hó 10-ig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után ellentmondásuk többé figyelembe vételni nem fog;

3. hogy mindazok akik az első és második pontban körírt eseteken kívül az 1892. XXIX. t. c. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogaikat bármely irányban sértve velük — ideértve azokat is akik tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t. c. 16 §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják — e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt vagyis 1911. évi május 10-ig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmultaután az említett bejegyzéseket csak a törvény rendes útján csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogának sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokat a feleket, akik a kiküldöttnek eredeti okiratokat adták át, hogy amennyiben azokhoz egyszerűmódú egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótolólag benyújtanak az eredetieket a tkvi hatóságnál átvehetik.

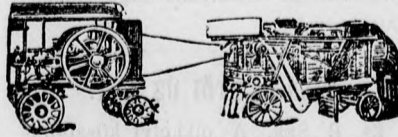
A kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság.

Oklánd, 1910. évi október 15.

Kelemen Kálmán s. k. kir. bírós.

A kiadmány hltelével:

Tentsch Károly kir. tkvezető.

LEGUJABB

rendszerű motoresplőkészletek, továbbá a legjobb benzín-nyersolaj és szivógázmotorok, valamint teljes malomberendezések legolcsóbban

Trebtsch Gyula

motortelepen Budapest, VI., Eöt vös-ut 42. kaphatók.

Teljes jótállás! Könnyű részletfizetés! Árjegyzék ingyen!

E jöhrü cég motorai könnyű kezeléstük és nagy erőkifejtésük folytán az egész országban nagy elterjedésnek és közkedveltségnek örvendenek.

ÓRIÁSI szövet-és selyemvásár!

Weiner Mátyás

női divatházában

Budapest, VI., Andrassy-ut 3. sz.

Őszi és teii divatujdonságok.

Legjobb minőség! Legolcsóbb árak!

Kérje minden hölgy saját érdekében nagy mintagyűjteményemet, mely a legszebb szövetek, mosóárnyok, bársonyok és selymek óriási választékát mutatja be. Mintagyűjteményemet ingyen és bérmentve küldöm, ha kéri tőlem és megírja, hogy olcsó vagy finomabb szövetből óhajt-e mintákat? A nagy raktár közül a következő reklámlekket említem fel, amelyek eladásra kerülnek; u. m.

Legjobb minőségű Tennis-flanell méterje — 17 1/2—19 1/2 kr. és felebb Velour-flanell, vastag minőség, méterje — 25—35 kr. és felebb Angol flanell, remek minták, méterje 29—35 kr. és felebb

120 cm. széles divatszövésű kamgarn, méterje — 49—58 kr. és felebb

120 cm. széles jó minőségű női posztó minden színben méterje 55 kr. és felebb

120 cm. széles angol divatfelme minden színben 65, 75, 98 kr. és felebb

Jó minőségű ruhabársony minden színben, méterje 65 és 85 kr. és felebb

Poncis-selyem minden színben, méterje — — — 68 kr. és felebb

Taffota-selyem minden színben, méterje — — — 85 kr. és felebb

Csikos blouse-selyem minden színben, méterje — — — 8 kr. és felebb

Motree mosó-selyem alsósoknyának és finom ruhabelésnek minden színben 75 kr.

Nagy választék francia és angol kosztíme kemémben, csipke, ruhadísz, fátöl és mindennemű női pipere-cikkben.

Siessen tehát, hogy mintakérését idejékorán megkapam. — 20 koronán felüli megrendeléseket bérmentve szállítok.

Karambol-tekeasztal

(Billiard) márványlappal teljes felszereléssel eladó. Hol? Megmondja a „Székely-Udvarhely” kiadóhivatala.

Stoch Cognac gyógyszer

Garantált valódi borpárlat. Főzése a legszigorubb ellenőrzés mellett történik.

Gamis és Stoch

Barcola.

A töltés és dugaszolás Bécsben a cs. kir. vegyészeti állomáson történik s minden egyes palack az állomás bélyegzőjével van ellátva.

Mindenütt kapható.

Hamisítástól védve van.

KÖHÖGES

rekedtség, hurut és nyálkás-ság, görcs és hőkurut ellen ne vegyenek semmi egyebet, mint csakis a :: ::

KAISER-féle

mell-karamellákat a „három fenyővel”

5900

közjegyzőleg hitel-sített bizonyítvány orvosok és magánoktól a biztos eredményt igazolják. Csomagban 20 és 40 F-ért. Dobozban kapható 6 F-ért. Kapható gyógyszerárak és orvosiárakban, valamint Zsetey János gyógyszerésznél Homoródszt.-márton községben

Korosabb intelligens magyar leányt, ki a főzésben, varrásban és könnyű házi teendőkhöz jártas, kedvező feltételek mellett elfogad: Oberth József gyógyszerész Medgyes.

Elaó ház Kossuth-u. 25. Értekezni lehet Löblnél.

Finom hegedű-hurok, hegedűk, hegedűvonók és felszerelések épen most érkeztek Betegh Pál papír-, írószer- és zenen ükereskedésébe.

Czell Frigyes

és Fiai

bortermelők és bornagy kereskedők Medgyes.

Legjobb beszerzési forrás természetadta valódi erdélyi hegyi borokban. Hordókban és palackokban. Kitűnő sajattermés és vörös borok.

REFORMÁTUS
***** DISZES *****
IMAKÖNYVEK
NAGY VÁLASZTÉKBAN KAPHATÓK
BETEGH PÁL
KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN
SZÉKELY-UDVARHELYT

Védjegy: „Horgony”
A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller
pótléka
egy régióknak bizonyult háziszser, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvényéknél, csúznál és meghűlésekéknél, bedörzsöléséppen használva.
Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K1.40 és K2.— és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.
Dr. Richter gyógyszerára az „Arany oroszlánhoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

Gyermekjáték
a Schicht szappannal való mosás, mert egyszerre tisztít és fehérít is, s meglakarít minden fűrésdígót és megerőltetést!

HAT FS FÉL MILLIO vagyon és százhuszezer fizelet tagja, négy százat meghaladó fiók-pénztára és közel 200 tagcsoportja van a Magyarországi Munkások Rokkant és Nyugdíj-Egy letenek (Budapest, VIII. József-u. 23.) A magyar állam évi 5000 K-ával segélyez. — Mindenki tagja lehet 20, 24 vagy 30 filléres heti tagsági illeték mellett, a melylyel szemben tíz év mulva, rokantság esetében, évi 424 K 50 f., 509 K 60 f vagy 618 K 80 f allandó segélyt, 40 év mulva pedig évi 624 K 728 K vagy 884 K nyugdíjat biztosít. Ezeket kívül számos előnyei vannak. Bövebb tájékoztatás Székelyudvarhelyt az állami elemi iskola helyiségében havonként kétszer, az ELSŐ és HARMADIK vasárnap d. u. 2—3 óra között szerzhethető. BEIRATKOZÁS ugyanekkor van.

HÁROM VILÁGNYELVET
ANGOL MEGTANULHAT
FRANCIA
NÉMET
INGYEN

NYELVTAN AMERIKAI MÓDÚ KIEJTÉS FÉNYLÉKRE VETÉLVÉLVÉL ÁTDOLGOZTÁK
DEBERMANUS GÉLŐPÁRTKÖ H. KELETI AKAD. TANÁR. TUD. EGYET. LECTOR.

NYELVTAN MAGYAR NYELVRE ÁTDOLGOZVA
D'HONTI REZSŐ KERESK. ISK. TANÁR.

NYELVTAN LATIN (MAGYAR) BETÜNKEL SZEDVE AMAGYAROK RÉSZÉRE ÁTDOLGOZTA
ALTAI REZSŐ TANÁR.

KÜLD RÉSZLETES ISMERTETŐ PROSPECTUST
Betegh Pál
könyvkereskedése Székelyudvarhelyt.